

Lagstiftning

Många olika lagstiftningar rör träd, vad man får/inte får göra beror på lagstiftning och situation.

Naturresevat/Naturminne

Kan bildas av Länsstyrelsen eller kommunen. Varje naturresevat får ett eget beslut med föreskrifter som reglerar vad som är förbjudet och skötselplan beskriver hur området ska skötas. Föreskrifter och skötselplan är specifikt utformade för varje område, olika saker kan därför gälla i olika resevat. I ett resevat kan det vara förbjudet att ta ner träd, medan det i ett annat kan vara tillåtet. Läs föreskrifterna för att se vad som gäller.

Natura 2000

Natura 2000 är EUs nätverk för naturskydd. Det består av utpekade områden- Natura 2000-områden (ca 4000 i Sverige) som kan vara utpekade genom Art-och Habitatdirektivet eller genom fågeldirektivet. Varje område har en bevarandeplan som pekar ut värden och beskriver skötsel. Till områdena kan knytas speciellt utpekade arter (totalt ca 900) och speciellt utpekade naturtyper (totalt ca 140). De utpekade arterna och naturtyperna har starkt skydd (även utanför området).

Strandskydd

Strandskyddet gäller området närmast strandlinjen. Hur stort området är varierar mellan 25 m till 300 meter från strandlinje. I vissa områden är strandskyddet borttaget (gäller främst detaljplanelagda områden).

Inom strandskyddsområdet får markanvändningen inte ändras och man får inte ”göra åtgärder som väsentligen förändrar livsvillkoren för djur eller växtarter”.

Fridlysning

För växter som är skyddade genom artskyddsförordningen är det: ”Förbjudet att plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada vilt levande exemplar.”

För djur som är fridlysta genom artskyddsförordningen är det: ”Förbjudet att döda, skada, fånga eller på annat sätt insamla vilt levande exemplar. Det är också förbjudet att ta bort eller skada dessa arters ägg, rom, larver eller bon.” För Natura2000-arter dessutom förbjudet att förstöra fortplantningsområden eller viloplats

Även jaktlagstiftningen ger skydd åt alla fåglar och däggdjur som inte har jakttid, dessa får därför inte heller fångas, skadas eller dödas. Detta betyder att man även behöver ta hänsyn till fågelbon, speciellt rovfågelbon

Generella biotopskyddet

Det generella biotopskyddet gäller alla alléer med mer än 5 lövträd i rad längs en väg eller i ett i övrigt öppet landskap. Här är åtgärder som skadar naturmiljön förbjudna, men skötsel är tillåten.

Kompensationsåtgärd

Enligt miljöbalken har länsstyrelsen rätt att ställa som villkor att utföraren gör en kompensationsåtgärd för att kompensera det värde som gått förlorat. Kompensation kan vara villkor för dispensen, men den kan aldrig vara ett skäl för dispens.

Samråd

Större arbeten som väsentligt kan ändra naturmiljön ska anmälas för samråd till Länsstyrelsen eller skogsstyrelsen. Dessa har 6 veckor på sig att svara. I sitt svar har Länsstyrelsen eller skogsstyrelsen rätt att förelägga eller förbjuda verksamhet.

Detaljplan

Detaljplan får reglera viss lovplikt, exempelvis införa **marklov** för att ta ner träd. Det kan vara utpekade enskilda träd och en grupp av träd, exempelvis en allé. Det kan även vara ett generellt förbud för t.ex. träd över viss diameter inom ett visst område. Strandskydd och biotopskydd oftast inbakat i detaljplanerna.

Kyrkligt kulturminne

Kyrkotomt och begravningsplatser skapade före 1940 är skyddade. Inom dessa områden får värdena inte minskas eller förvanskas och det krävs tillstånd från Länsstyrelsen för större ingrepp.

Byggnadsminnen

Utpekade områden med synnerligen högt kulturhistoriskt värde. Ibland kan parker, alléer eller trädgårdar inkluderas i skyddet. Till beslutet hör bestämmelser som måste följas, t.ex. att det ska finnas en vårdplan för park som ska vara godkänd av Länsstyrelsen. Om man vill göra åtgärder behövs ett tillstånd från Länsstyrelsen.

Jordabalken

Rot eller gren som tränger in på grannfastigheten och medför olägenhet kan tas bort, men **BARA** om det skadar eller begränsar tillgänglighet, **INTE** för att grannen tycker att det är jobbigt att kratta löv, får dålig mottagning på TVn eller skugga på altanen.

Sammanställd av Karin Sandberg, Länsstyrelsen i Västmanland, ÅGP koordinatör, särskilt skyddsvärda träd.